VIÐMERKINGAR

SAMBAND
EIRIKUR LINDENSKOV
EIRIKUR@SOSIALURIN.FO
TLF 341800

El-bilar ein góð íløga í umhvørvið

Í orðaskiftinum á tingi nú um dagarnar frættist okkurt áhugavert á umhvørvisøkinum. Tingfólk tyktust ógvuliga samd um, at Føroyar eiga at verða undangonguland á umhvørvisøkinum – og tá var tað, at John Johannessen, løgtingsmaður Javnaðarfloksins, sum skeyt upp, at ein elektriskur bussur verður settur í koyringina til og frá flogvøllinum í Vágum.

Hann helt, at hetta var eitt ítøkiligt uppskot, sum kann seta Føroyar á heimskortið sum undangonguland á umhvørvisøkinum – og serliga gott hjá okkum at vísa á í sambandi við altjóða veðurlagsráðstevnuna í Keypmannahavn seinni í ár.

John Johannessen mælir til, at keyptur verður ein el-bussur til flogrutuna, og helt hann hetta vera sera gott, nú so nógv verður tosað um at branda Føroyar. Hann vísti á, at hetta er nakað, fólk leggja til merkis – serliga fremmandafólk, sum í hópatali koyra við hesi bussleið.

Tøkniliga menningin í bilaídnaðinum er stór – ikki minst, tá roynt verður at troyta aðrar orkukeldur, enn oljuna. Fleiri bilar eru komnir á marknaðin – og um korta tíð fer uttan iva at bera til at keypa bilar, sum bara koyra við el-orku, og sum tí als einki CO2 útlát hava.

John Johannessen vísti sum vera man á, at tiltakið við einum el-bussi hevði víst umheiminum, at vit veruliga meina nakað við tað, tá vit tosa um at verja umhvørvi. Hesum var landsstýrismaðurin í umhvørvismálum, Johan Dahl, samdur við honum í – og hann helt, at talan var um eitt gott og áhugvert uppskot.

Hvussu leikur fer, fáa vit so at síggja. Av stórum týdningi er tað kortini at fáa at vita, hvussu stór ein slík íløga í ein el-buss er.

Løgtingið hevur annars lækkað avgjald umhvørvisvinarligar bilar, sum nú verða mettir eftir, hvussu nógv teir dálka. Tá talan verður um el-bilar, so fer tað eisini at merkjast í landskassanum: El-bilar hava einki CO2 útlát – og teir keypa einki bensin og onga olju, so har missir landskassin eisini stórar inntøkur.

- Skeri eg teg her, missi eg teg har, kunnu vit siga. Men kortini eru el-bilar ein sera góð íløga í umhvørvið.

Sosialurin

Flytið bara løgtingið til Klaksvíkar

HEÐIN MORTENSEN
borgarstjóri í Tórshavnar kommunu

At vitan og útbúgving er vegurin fram og at útbúgvingartilboðini eru so mong og fjølbroytt sum møguligt, verður vanliga nevnt sum ein av grundleggjandi treytunum fyri samfelagsmenningini. Somuleiðis hevur tú ta fatan, at breið semja er um hetta, men eftir at hava sæð Dag og viku mánakvøldið, eri eg stórliga farin at ivast í, um hetta – sum so nógv annað – ikki bara er tómt tos.

Har gingu løgtingsmenn kropp á kroppi fyri at fortelja, hvussu skilagott og »rætt« tað hevði verið, um allar tær maritimu útbúgvingarnar blivu savnaðar saman á einum stað, heldur enn at okkurt er í Havn, Vestmanna og okkurt í Klaksvík. Høvuðsargumentið var, at Klaksvík er fiskivinnuhøvuðstaður, og at tað tí er »náttúrligt«, at maritimu útbúgvingarnar skulu vera har.

Víðari verður – enntá í fullum álvara – tosað um, at virksemið hjá Vinnuháskúlanum í Havn við 210 næmingum, sum nú eina ferð hevur heimstað í Havn, skal flytast til Klaksvíkar og leggjast undir Klaksvíkar Sjómansskúla við 40 næmingum. Sigast má, at hetta veruliga er framtakshugur og nýhugsan við lít, sum okkara kosnu nú borðreiða við. Sum ikki eina ferð, er undirliggjandi tankin, at nú er aftur eitt høvi at fáa okkurt úr Havnini, sum trívist væl her.

Skrúvað høvdið av

At Vinnuháskúlin er í Havn, skyldast ikki nakra politiska avgerð. Tvørturímóti hevur hesin skúli vaksið seg stóran í Havn, tí hann hevur ligið á rætta staðnum, er dúgliga eftirspurdur, góður og væl rikin. Tað er ikki politikarunum fyri at takka, at Vinnuháskúlin hevur staðið seg væl og hevur meiri enn fimm ferðir fleiri næmingar enn tann lítli Klaksvíkar Sjómansskúli, hvørs tilvera í stóran skyldast politiskan vælvilja.

Nei, enn eina ferð hava landspolitikararnir skrúvað høvdið av og sett sær fyri, at nú skal nakað, sum virkar, verða sundurlagað. Hóast veruleikin er, at Føroyar í heimshøpi eru ein lítil útjaðari, ið støðugt missir fólk til restina av verðini, standa løgtingsmenn oman á hvørjum øðrum fyri at bera fram á torg sínar tómligu tankar um, hvussu vit í lítlu Føroyum skulu hóreiggja okkum sum tann stóri heimur.

Kring allan vesturheimin gongst illa at manna maritimu útbúgvingarnar við so frægt av næmingum, at útbúgvingarnar kunnu gjøgnumførast, og hóast maritima økið er ímyndin av føroyska samfelagnum, smæðast løgtingsmenn ikki við at fara við tí, sum var tað ein kastibløka. Heldur enn at stimbra og menna, vilja teir flyta hesar útbúgvingar í ein krók í landinum, sum 80 prosent av øllum føroyingum fata sum ein útjaðara.

Við viknandi argumentinum, at Klaksvíkin er fiskivinnuhøvuðsstaður, verður enn eina ferð roynt at taka nakað av fótum, sum virkar, heldur enn at hugsa samfelagsfremjandi tankar og finna fram nýggjar útbúgvingar, ið kunnu geva okkara ungu enn fleiri møguleikar og kanska sleppa teimum undan at skula noyðast burtur í onnur lond at útbúgva seg. Tað, sum brúk er fyri, er at hugsa nýtt, men tað fata okkara landspolitikarar slett ikki, men vilja heldur brúka sína orku uppá at flyta okkurt, sum er frammanundan.

Løgtingið fyrst

Álvaratos, hevur Føroya løgting – og fyri tað eisini Mentamálaráðið – ikki okkurt frægari at brúka sínar pengar og sína tíð til, enn at spæla hasard við nøkrum, ið hevur fest røtur og prógvað sítt virði, har sum tað er? Einasti av spurdu løgtingsmonnunum, sum tað glógvaði í, var Magni Laksáfoss, ið helt, at neyðugt var at gera tað, ið er best fyri næmingarnar, heldur enn bert at hugsa um økismenning.

Tað tykist, sum halda løgtingsmenn seg sita oman á einum bólgnandi pengakassa, sum teir bera seg at. Teir ómaka sær ikki so frægt sum at hugsa um, at allar gjørdar íløgur á Vinnuháskúlanum mugu gerast umaftur, skal hann tvangsflytast til Klaksvíkar. Við júst síni plasering í Havn – hevur skúlin góða atgongd til bestu lærarakreftir og í núverandi líki er frægasta tilboð, vit hava at bjóða teimum úr øllum landinum, ið ynskja sær eina maritima útbúgving.

So leingi, okkara fólkavaldu landspolitikarar ikki megna at hugsa um annað, enn hvussu alt vælvirkandi virksemi í Tórshavnar kommunu kann avlagast og fyribeinast, áttu teir heldur at flutt okkurt, ið slett ikki virkar, til Klaksvíkar. Besta og mest sjálvsagda byrjanin vildi verið at flutt løgtingið norður. Tað hevði so verið eitt seriøsari boð enn tað, løgtingsmenninir nú kappast um at koma fram við!

Ólavsøkupakkin 2009

Landsfelag Pensjónista mótmælir staðiliga:

At mótroknað verður í viðbótini frá fyrstu krónu við 25% (ætlanin vendir sosialt skeivt og gevur ongan hug at arbeiða)

At mótroknað verður í grundarupphæddini við aðrari inntøku enn arbeiðsinntøku

At pensjónsaldurin verður hækkaður við lóg

Landsfelagið tekur undir við:

At øll - í framtíðini - skulu gjalda pening til eginpensjón.

At grundarupphæddin verður skattskyldug

At fólk skulu hava rætt til at arbeiða so longi orka og hugur er til tess (beinast má fyri allari aldursdiskriminatión og uppsagnaraldurin strikast)

Landsfelagið mælir til:

At gift ikki framhaldandi verða diskriminerað í pensjónshøpi – gift skulu hava somu pensjón sum støk.

At pensjónistar ikki framhaldandi verða noyddir at liva undir fátækramarkinum. (Í 2008 lá nettofólkapensjónin og samhaldsfasti, hjá giftum fólkapensjónistum **3.504 kr. undir OECD fátækra-markinum)**.

Útgjaldið úr Samhaldsfasta má tí uttan himpr hækkast.

Pensjónsspariuppskotið hjá fíggjarmálaráðnum eigur at verða tikið aftur. - Uppskotið leggur upp til, at fólkapensjónirnar í 2010 skulu skerjast við 25 mió. kr. Verður pensjónsspariuppskotið framt í verki, fær hetta ómetaliga óhepnar fíggjarligar- og sosialar fylgjur fyri lágløntar fátækar pensjónistar.

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri: Eirikur Lindenskov eirikur@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Marknaðarleiðari: Gudny Langgaard gudny@sosialurin.fo
Finnbjørg Nattestad finnbjorg@sosialurin.fo
Høgni Thomsen hogni@sosialurin.fo
Elin Vatnhamar Olsen evo@sosialurin.fo

Blaðfólk:
Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo
Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo
Eilen Anthoniussen eilen@sosialurin.fo
Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo
Rigmor Dam rigmor@sosialurin.fo
Leo Poulsen leo@sosialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo
Árni Joensen arni@sosialurin.fo
Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo
Rógvi Nybo rogvi@sosialurin.fo
Eirikur í Jákupsstovu eij@sosialurin.fo

Ítróttur:
Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Myndamenn:
Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo
Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Kykmyndir:
Alvin Elleby Andersen alvin@ras2.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:
Nólsoyar Pálsgøta 1, 700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687
e-post: klaksvik@sosialurin.fo

Sosialurin í Suðuroy:
tel. 375364 fax 375464
tel. 228814
e-post: aki@sosialurin.fo
e-post: dagfinn@sosialurin.fo

!!! Haldarar
sum ikki hava fingið blaðið, kunnu ringja til 341818 frá kl. 8.00-20.00 og boða frá

Uppseting/prent:
Uppseting: Sosialurin
Prent: Prentmiðstøðin
Útgevari:
Sp/f Sosialurin
Avgreiðsla:
Mán.-frí. 8-16
Tórsgøta 1, 100 Tórshavn
Tel. 341800, Fax 341801
Postadressa:
Postboks 76, 110 Tórshavn
E-mail:
post@sosialurin.fo
lysing@sosialurin.fo
lysingartorg@sosialurin.fo
varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað mánadag-fríggjadag klokkan 13^{30}

Lýsingar

Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir
Mánadagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12
Týsdagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12
Mikudagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12
Hósdagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12
Fríggjadagsblaðið	Frí. kl. 09	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12

Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.
Framíhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Støða:
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39 mm og rúmið millum teigarnar er 4 mm.

Innsent tilfar
Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðslan ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.